

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/38/2019
Identifikačné číslo spisu: 4016201061
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4016201061.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Q. L., narodený dňa XX.XX.XXXX, Š. R. XX, H., právne zastúpeného: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, Farská 40, Nitra, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, Bratislava, za účasti spoločnosti: MH Invest, s.r.o., Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, IČO: 36 724 530 (přibratý účastník), právne zastúpenej: JUDr. Allan Böhm, advokát, AK Böhm & Partners, Jesenského 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 24338/2016/B625-SV/62456/Pek zo dňa 10.10.2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/279/2016-205 zo dňa 27.03.2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/279/2016-205 zo dňa 27. marca 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky ako orgán verejnej správy prvej inštancie rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2016/033157-010 zo dňa 30.08.2016 podľa ustanovenia § 14 ods. 1, § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) v spojení s ustanovením § 78 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) vylúčil žalobcu z konania vo veci návrhu navrhovateľa MH Invest, s.r.o. na vydania kolaudačného rozhodnutia stavby „Príprava strategického parku Nitra - objekt SO 701 Prekládka VTL plynovodu“ v k. ú. Z., v k. ú. F. a v k. ú. T. v okrese Nitra.

2. O žalobcovom odvolaní voči prvoinštančnému rozhodnutiu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 24338/2016/B625-SV/62456/Pek zo dňa 10.10.2016 tak, že podľa ustanovenia § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie potvrdil dôvodiac, že v danom prípade žalobcovi neprináleží postavenie účastníka konania.

II. Konanie na krajskom súde

3. Krajský súd napadnutým uznesením podľa ustanovenia § 99 ods. 1 písm. g) v spojení s ustanovením § 97 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“ alebo „Správny súdny poriadok“) zastavil konanie, nakoľko odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v § 99 ods. 1 písm. c) a d). Náhradu trov konania žalovanému ako i pribratému účastníkovi konania nepriznal.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia, ktorým bol vylúčený z kolaudačného konania, a ktoré treba považovať za rozhodnutie procesnej povahy, ktoré je podľa § 7 písm. e/ S. s. p. vylúčené zo súdneho prieskumu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR v konaní sp. zn. 2Sžp/8/2012 zo dňa 30.01.2013, v zmysle ktorého súdna prax síce po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-240/09 zo dňa 09.03.2011 pripustila aj súdny prieskum takýchto procesných rozhodnutí, predovšetkým vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby občianske združenia so vzťahom k životnému prostrediu boli považované za účastníka správneho konania a tak mohli mať právo plnohodnotne sa zúčastniť aj súdneho konania (napr. rozsudky NS SR v konaní pod sp. zn. 5Sžp/41/2009, 3Sžp/24/2009, 3Sžp/48/2009).

5. Konštatoval, že rozhodnutie správneho orgánu o tom, či fyzická osoba alebo právnická osoba je alebo nie je účastníkom správneho konania je nepochybne spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutého subjektu. V záujme zaistenia čo najlepšieho uplatnenia práv na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 a nasl. Ústavy SR), súdna prax pripúšťa možnosť preskúmania zákonnosti takéhoto rozhodnutia správneho orgánu. Kladie však požiadavku, že musí ísť o správne konanie, ktoré v čase preskúmania zákonnosti takéhoto rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania žalobcovi trvá. V prípade skončenia správneho konania vydaním právoplatného rozhodnutia vo veci samej totiž z hľadiska súdneho prieskumu zákonnosti odpadáva spôsobilý predmet konania - rozhodnutie správneho orgánu o nepriznaní postavenia účastníka konania stráca povahu „konečného rozhodnutia“, ktorého prípadné zrušenie by mohlo pre dotknutý subjekt založiť právo zapojiť sa do správneho konania ako jeho účastník. V prípade existencie právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní vo veci samej (teda v merite veci) totiž osoba, domáhajúca sa postavenia účastníka v správnom konaní už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia. Tieto môže vykonávať iba v prípade, ak správne konanie aktuálne prebieha.

6. Z uvedených dôvodov mal krajský súd za to, že bolo potrebné, aby správny súd v každom konkrétnom konaní, zisťoval stav správneho konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie o vylúčení fyzickej osoby, či právnickej osoby zo správneho konania, teda je potrebné zisťovať, či sa nejedná o právoplatne skončenú vec. V prípade zistenia, že správne konanie (v tomto prípade kolaudačné konanie) bolo v priebehu súdneho konania právoplatne skončené, je potrebné konanie o preskúmanie rozhodnutia vydaného vo veci vylúčenia z tohto konania zastaviť podľa § 99 ods. 1 písm. g) S. s. p., nakoľko odpadol dôvod na pokračovanie v konaní.

7. Dodal, že z predloženého administratívneho spisu vyplýva, že stavebný úrad si v predmetnej veci najskôr právoplatne vyriešil otázku účasti žalobcu v kolaudačnom konaní a potom ako nadobudlo právoplatnosť jeho rozhodnutie zo dňa 30.08.2016 o vylúčení žalobcu z konania o návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia (podľa vyznačenia dňa 14.10.2016), ktoré bolo potvrdené rozhodnutím žalovaného dňa 10.10.2016, vydal rozhodnutie č. OU-NR-OVBP2-2017/002791-024 zo dňa 19.01.2017, ktorým povolil užívanie stavby „Príprava strategického parku Nitra - objekt SO 701 Prekládka VTL plynovodu“ v rozsahu stavebných objektov SO 701.1 Prekládka VTL plynovodu DN 300 a SO 701.2 Prekládka katódovej ochrany VTL plynovodu, pre ktorú bolo Okresným úradom Nitra, odborom výstavby a bytovej politiky vydané stavebné povolenie č. OU-NR-OVBP2-2015/041342-026 zo dňa 16.12.2015, právoplatné dňa 01.02.2016. Ako vyplýva z predmetného rozhodnutia o povolení užívania stavby zo dňa 19.01.2017 toto podľa vyznačenia nadobudlo právoplatnosť dňa 20.02.2017.

8. V ďalšom krajský súd uviedol, že s poukazom na uvedené mal správny súd za to, že vydaním

rozhodnutia č. OU-NR-OVBP2-2017/002791-024 zo dňa 19.01.2017 (právoplatné dňa 20.02.2017), ktorým povolil užívanie stavby „Príprava strategického parku Nitra - objekt SO 701 Prekládka VTL plynovodu“ v rozsahu stavebných objektov SO 701.1 Prekládka VTL plynovodu DN 300 a SO 701.2 Prekládka katódovej ochrany VTL plynovodu, pre ktorú bolo Okresným úradom Nitra, odborom výstavby a bytovej politiky vydané stavebné povolenie č. OU-NR-OVBP2-2015/041342-026 zo dňa 16.12.2015, právoplatné dňa 01.02.2016, odpadol dôvod na pokračovanie v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia procesnej povahy o vylúčení žalobcu z konania o návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia k vyššie opísanej stavbe. Nemožno poprieť dôležitosť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 30.08.2016 a následne rozhodnutia žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu zo dňa 10.10.2016 o tom, že žalobca bol vylúčený z kolaudačného konania a právo žalobcu na preskúmanie týchto rozhodnutí na základe žaloby v správnom súdnom konaní. Tento postup je však namieste len v prípade, kedy ešte rozhodnutie súdu môže reálnym spôsobom ovplyvniť okruh účastníkov kolaudačného konania. Podľa názoru súdu žalobca mal a mohol zvoliť iný právny prostriedok na ochranu tvrdeného ukrátenia na jeho právach, a to s poukazom na už vydané rozhodnutie č. OU-NR-OVBP2-2017/002791-024 zo dňa 19.01.2017.

9. Z uvedených dôvodov správny súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania súdu o podanej žalobe odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, a preto súd v zmysle § 99 ods. 1 písm. g) S. s. p. konanie zastavil.

10. O trovách konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 171 ods. 1 S. s. p. tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to z toho dôvodu, že i keď žalobca zaviniť zastavenie konania, žalovanému v súvislosti s týmto konaním žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

O trovách konania príbratého účastníka súdneho konania rozhodol správny súd tak, že mu nepriznal náhradu trov konania podľa § 169 S. s. p., nakoľko neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov pre ďalšieho účastníka. Správny súd uznesením č. k. 11S/279/2016-64 zo dňa 30.03.2017 príbral do súdneho konania MH Invest, s.r.o. s odôvodnením, že bol účastníkom administratívneho konania, ale neuložil mu žiadnu povinnosť, v súvislosti s plnením ktorej by mu vznikli trovy konania.

III. Konanie na kasačnom súde

11. Uznesenie napadol sťažovateľ v celom rozsahu kasačnou sťažnosťou, pretože napádané uznesenie je contra legem dôvodiac, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S. s. p.); krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S. s. p.); krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S. s. p.).

12. Vyslovil, že názor správneho súdu, ktorý ho viedol k vydaniu napádaného uznesenia o zastavení konania o jeho správnej žalobe, je značne prekvapivý a mal za to, že je v absolútnom rozpore so zákonom. Predsa to, že procesné rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka administratívneho konania je napadnuté žalobou a medzičasom dôjde k vydaniu meritórneho rozhodnutia v administratívnom konaní už bez toho účastníka, nemôže byť naplnením uvádzaného zákonného dôvodu na zastavenie konania v súdnom prieskume predmetného procesného rozhodnutia orgánu verejnej správy. Uvádzaný dôvod na zastavenie súdneho konania v rámci správneho súdneho konania podľa § 99 ods. 1 písm. g) S. s. p. je daný vtedy, keď dôjde k tomu, že je už bezpredmetné, aby súd preskúmaval zákonnosť napadnutého rozhodnutia v dôsledku toho, že toto rozhodnutie už nespôsobuje žiadne právne účinky a následky a je pre žalobcu vlastne zbytočné, aby zo strany správneho súdu došlo ku konštatovaniu nezákonnosti ním napadnutého správneho rozhodnutia. V danom prípade práve v prípade zrušenia takéhoto procesného rozhodnutia súdom by mohlo administratívne konanie ďalej pokračovať najmä v podobe možnosti takýmto pôvodne vylúčeným účastníkom konania podať opravný prostriedok.

13. Výslovil, že takýto názor správneho súdu je scestný, účelový a absolútne potláčajúci právo sťažovateľa na prístup k súdu (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Sťažovateľ mal za to, že z logiky veci je zrejmé, že pri takomto prístupe, ktorý zvolil správny súd, by prakticky nikdy nemohlo dôjsť k súdnemu prieskumu rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania, o ktorom správny súd hovorí, že v zásade sa súdny prieskum takéhoto typu rozhodnutia pripúšťa, nakoľko je zrejmé, že žiadne súdne konanie sa neskončí skôr, ako sa skončí samotné administratívne konanie, na ktoré zákon stanovuje zákonné lehoty 30, resp. 60 dní.

14. Uviedol, že v jeho prípade ani len nedošlo k ukončeniu predmetného kolaudačného konania takou formou, že by sa vec dostala do odvolacieho konania, prvostupňové rozhodnutie (kolaudačné povolenie) tu formálne nadobudlo právoplatnosť tým, že sťažovateľ v dôsledku jeho vylúčenia nemohol podať voči nemu odvolanie a žiaden iný z účastníkov kolaudačného konania sa neodvolal.

15. V ďalšom sťažovateľ zdôraznil, že v každom prípade názor správneho súdu, ktorým sa riadil pri vydávaní napadnutého rozhodnutia o zastavení konania je vo flagrantnom rozpore s doktrínálnym výkladom k S. s. p., konkrétne k ustanoveniu § 7 písm. e). podľa ktorého „Nóvum“ oproti pôvodnej právnej úprave však predstavuje výnimka zakotvená v § 7 písm. e), ktorá umožňuje správnenému súdu preskúmať zákonosť aj rozhodnutí a opatrení predbežnej, procesnej a poriadkovej povahy, ak mohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka administratívneho konania. Táto zmena predstavuje jednu z možných výhod, ktorých účelom je zabezpečiť materiálnu ochranu práv v správnom súdnictve. V praxi dochádza totiž aj k takým procesným momentom, keď priamy zásah do subjektívnych práv je spojený ešte pred vydaním meritórneho alebo konečného rozhodnutia, resp. opatrenia s prijatím predbežného procesného alebo poriadkového rozhodnutia, či opatrenia orgánu verejnej správy. Príkladom sú rozhodnutia o prerušení vkladového konania, ktoré môže mať za následok obmedzenie vlastníckeho práva - dispozičného práva k nehnuteľnosti, rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka konania, rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty atď.“

16. Záverom sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd uznesením v zmysle ustanovenia § 462 ods. 1 S. s. p. vzhľadom na dôvodnosť kasačnej sťažnosti zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov kasačného konania.

17. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v podaní zo dňa 22.08.2019, v ktorom uviedol, že krajský súd postupoval správne a sťažovateľ mohol uskutočniť všetky jemu patriace procesné práva.

18. K jednotlivým námietkam sťažovateľa uviedol, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nezdôvodnil akého nesprávneho procesného postupu sa krajský súd dopustil a aké procesné práva nemohol sťažovateľ uplatniť. Sťažovateľ mal možnosť v rámci súdneho konania vykonať všetky úkony a mal riadnu možnosť hájiť svoje práva.

19. K námietke sťažovateľa ohľadne možnosti preskúmať rozhodnutie procesnej povahy uviedol, že rozhodnutie, ktoré bolo predmetom preskúmania na krajskom súde, bolo rozhodnutím, ktorým nebolo sťažovateľovi priznané právo účastníka v stavebnom konaní. Keďže stavebné konanie bolo právoplatne skončené, sťažovateľ by si už nemohol uplatniť práva účastníka konania. Už by nemal možnosť vzniesť námietky, vyjadriť sa, alebo podať odvolanie. Krajský súd by teda rozhodoval už o neexistujúcich právach. Procesné rozhodnutie je rozhodnutie, ktorým správny orgán, alebo súd upravuje svoj postup, ktorý smeruje k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Rozhodnutie vo veci samej následne predstavuje výsledok celej činnosti správneho orgánu alebo súdu. Inkorporuje všetky dôkazy a námietky, ktoré boli vznesené počas celého konania.

20. Taktiež žalovaný poukázal vo vyjadrení na to, že sťažovateľ v žiadnom podaní ani námietke nepredložil jediné tvrdenie, aké subjektívne práva sú ohrozené postupom OU. Právna terminológia rozlišuje pojmy „procesné práva“ a „subjektívne práva“. Procesné práva sú nástrojom na obranu subjektívnych práv. Bez existencie konkrétneho subjektívneho práva, ktorému hrozí poškodenie, je priznanie procesného práva len prázdna formalita. Sťažovateľ nepreukázal existenciu subjektívneho

práva, ktorá by mohla byť dotknutá nepriznaním procesného práva v stavebnom konaní.

21. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby kasačný súd v súlade s § 461 S.s.p. kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

III. Právny názor NS SR

22. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

23. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 24338/2016/B625-SV/62456/Pek zo dňa 10.10.2016, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie č. OU-NR-OVBP2-2016/033157-010 zo dňa 30.08.2016, ktorým bol sťažovateľ Q. L. podľa ustanovenia § 14 ods. 1, § 46 a § 47 správneho poriadku v spojení s ustanovením § 78 ods. 1 stavebného zákona vylúčený z konania vo veci návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia stavebníka účastníka konania MH Invest, s.r.o. na kolaudáciu stavby „Príprava strategického parku Nitra - objekt SO 701 Prekládka VTL plynovodu“ v k. ú Z., v k. ú F. a v k. ú. T. v okrese Nitra, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 7 písm. e) Správneho súdneho poriadku, správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

Podľa § 464 ods. 1 S.s.p., ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

Podľa § 78 ods. 1 stavebného zákona, účastníkmi kolaudačného konania sú stavebník, vlastník stavby, ak nie je stavebníkom a vlastník pozemku, na ktorom je stavba umiestnená.

Podľa § 3 písm. s) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, dotknutá verejnosť je verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní.

Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom

podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

Podľa § 24 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie občianska iniciatíva sú najmenej tri fyzické osoby staršie ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom posudzovania vplyvov alebo zisťovacieho konania podľa tohto zákona.

24. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že predmetom konania je procesný postup krajského súdu, ktorý po tom ako zistil, že administratívne konanie, predmetom ktorého je rozhodnutie žalovaného o vylúčení účastníka z kolaudačného konania bolo právoplatne skončené, zastavil konanie.

25. Súčasne kasačný súd dospel k zisteniu, že o predmete konania v obdobnej veci už rozhodol kasačný súd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽk/5/2020 zo dňa 24.03.2020 v právnej veci sťažovateľa proti žalovanému, v ktorom bolo uznesenie krajského súdu o zastavení konania vo veci súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s nasledovným odôvodnením:

„41. Najvyšší súd SR po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Nitre, po preskúmaní a oboznámením sa s obsahom pripojeného spisového materiálu konštatoval, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

42. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zo dňa 27.06.2018, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil procesné rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, t.j. Okresného úradu v Nitre, odboru výstavby a bytovej politiky zo dňa 27.04.2018, ktorým bol žalobca (sťažovateľ) vylúčený z konania vo veci návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia.

43. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Nitre je nesporné, že krajský súd konštatoval, že kolaudačné konanie, z ktorého bol sťažovateľ vylúčený, bolo právoplatne skončené dňa 03.10.2018, v dôsledku čoho odpadol dôvod na pokračovanie v súdnom konaní začatom na základe žaloby sťažovateľa zo dňa 21.09.2018 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia procesnej povahy o vylúčení sťažovateľa z konania o návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia, a preto konanie zastavil s poukazom na ust. § 99 ods. 1 písm. g/ SSP.

44. Kasačný súd konštatoval, že s takýmto právnym názorom Krajského súdu v Nitre nie je možné sa stotožniť. Ako bolo uvedené vyššie, predmetom súdneho konania sťažovateľa, začatého žalobou zo dňa 21.09.2018, bolo posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie voči rozhodnutiu, ktorým bol sťažovateľ vylúčený z konania.

45. Najvyšší súd SR konštatoval, že v tomto konaní bolo povinnosťou Krajského súdu v Nitre vec meritorne prejednať a zaujať právne stanovisko k predmetu konania, t.j. či postup správnych orgánov, keď vylúčili sťažovateľa z administratívneho konania bol, resp. nebol v súlade so zákonom a prečo.

46. Konštatovanie, že bolo skončené kolaudačné konanie, v tomto prípade je právne irelevantné. Úlohou správneho súdu v Nitre bolo zamerať sa na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu. To znamená, že jeho úlohou v konaní bolo zaoberať sa všetkými námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe, zaoberať sa jeho procesným postavením ako účastníka konania, a to bez ohľadu na to, či konanie, v ktorom sa tento účastník domáhal byť účastníkom konania, bolo ukončené alebo sa v ňom pokračuje. Nebolo úlohou Krajského súdu v Nitre v jeho prieskumnom konaní skúmať či bolo alebo nebolo ukončené kolaudačné konanie, nakoľko táto skutočnosť nemá žiaden vplyv na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a táto otázka ani nebola a ani nemôže byť predmetom jeho súdneho prieskumu.

47. Podľa ust. § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy veci vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

48. Podľa názoru kasačného súdu Krajský súd v Nitre vo veci postupoval v rozpore so zákonom, keď zastavil konanie z dôvodu, že odpadol predmet súdneho prieskumu bez toho, aby venoval náležitú pozornosť súdnemu prieskumu skutočností, ktoré boli predmetom správnej žaloby. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa najvyšší súd nestotožnil s jeho právnymi závermi, jeho rozhodnutie s poukazom na

vyššie cit. ust. § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude podľa ust. § 469 SSP viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí.“

26. Kasačný súd zo súdneho spisu ako i administratívneho spisu zistil, že krajský súd preskúmaným uznesením č. k. 11S/279/2016-205 zo dňa 27.03.2019 zastavil konanie vo veci správnej žaloby sťažovateľa podľa § 99 ods. 1 písm. g) S. s. p., ktorá smerovala voči rozhodnutiu žalovaného č. 24338/2016/B625-SV/62456/Pek zo dňa 10.10.2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil procesné rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie č. OU-NR-OVBP2-2016/033157-010 zo dňa 30.08.2016, ktorým bol sťažovateľ podľa ustanovenia § 14 ods. 1, § 46 a § 47 správneho poriadku v spojení s ustanovením § 78 ods. 1 stavebného zákona vylúčený z konania o návrhu spoločnosti MH Invest, s.r.o. na vydanie kolaudačného rozhodnutia.

27. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia síce ustálil, že rozhodnutie orgánu verejnej správy o tom, či fyzická alebo právnická osoba je alebo nie je účastníkom správneho konania je nepochybne spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chráneným záujmov a povinnosti dotknutého subjektu (teda je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve) jedným dychom však dodal, že súčasne musí byť splnená podmienka, aby predmetné rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania bolo vydané v správnom konaní, ktoré trvá v čase preskúmania procesného rozhodnutia. Nakoľko krajský súd mal za preukázané, že predmetné kolaudačné konanie bolo ukončené vydaním rozhodnutia o povolení užívania stavby č. OU-NR-OVBP2-2017/002791-024 zo dňa 19.01.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.02.2017, konanie zastavil, keďže odpadol dôvod na pokračovanie v konaní. Dodal, že sťažovateľ mal a mohol zvoliť iný právny prostriedok na ochranu tvrdeného ukrátenia na jeho právach, a to s poukazom na už vydané rozhodnutie č. OU-NR-OVBP2-2017/002791-024 zo dňa 19.01.2017.

28. Vo svetle uvedeného sa kasačný súd nemohol stotožniť s právnym názorom krajského súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého uznesenia. Kasačný súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmavacej činnosti správneho súdu bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa voči rozhodnutiu, ktorým bol tento vylúčený z kolaudačného konania. To znamená, že povinnosťou správneho súdu bolo vec meritórne prejednať a zaujať právne stanovisko k predmetu konania, teda či postup orgánov verejnej správy, keď vylúčili sťažovateľa z administratívneho konania bol, resp. nebol v súlade so zákonom a prečo. Skutočnosť, či kolaudačné konanie bolo alebo nebolo právoplatne skončené, nemá v predmetnom prípade žiadnu právnu relevanciu na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného.

29. Kasačný súd považuje za dôležité dať do pozornosti, že nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľovi po tom, čo kolaudačné konanie nadobudlo právoplatnosť, mal zvoliť iný právny prostriedok na ochranu tvrdeného ukrátenia na jeho právach.

30. Je nepochybné, že už orgán verejnej správy prvej inštancie bol v kolaudačnom konaní oslovený sťažovateľom, že spĺňa podmienky pre účastníctvo v kolaudačnom konaní (podanie aj v zmysle „Aarhuského dohovoru“), s tým, že tomuto orgánu boli zo strany sťažovateľa doručené aj námietky, pripomienky a stanoviská, ktoré spochybňovali zákonnosť vydania kolaudačného rozhodnutia (podanie zo dňa 23.08.2016). Počas kolaudačného konania bolo taktiež vydané parciálne rozhodnutie, ktorým bol ako účastník z toho konania vylúčený. Práve tieto skutočnosti bránia sťažovateľovi, aby na svoj vstup do kolaudačného konania využil iný prostriedok ochrany, napríklad inštitút opomenutého účastníka, nakoľko uvedené ustanovenie je použiteľné len na prípady, kedy opomenutý účastník o prebiehajúcom správnom konaní nevedel a z uvedeného objektívneho dôvodu sa potom počas priebehu konania nemohol domáhať pribratia do konania ako účastník.

31. Podľa názoru kasačného súdu konajúci správny súd vo veci postupoval v rozpore so zákonom, keď zastavil konanie, pretože odpadol dôvod na pokračovanie v konaní bez toho, aby venoval náležitú pozornosť súdnemu prieskumu skutočností, ktoré boli predmetom správnej žaloby.

32. Kasačný súd tak dospel k záveru odlišnému ako formuloval v napadnutom rozhodnutí krajský súd. Ďalšími námietkami sťažovateľa sa kasačný súd nezaoberal, lebo už zhora uvedené a zistené dôvody vyhodnotil kasačný súd ako relevantné na vyhoviecie kasačnej sťažnosti a zakladajúce nutnosť zrušenia uznesenia krajského súdu.

33. Na základe zisteného skutkového stavu a uvedených právnych skutočností rozhodol kasačný súd tak, že uznesenie krajského súdu podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude podľa § 469 S.s.p. viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí.

34. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude postupovať vo vyššie načrtnutej línii so zameraním na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu žalovaného, ako aj orgánu verejnej správy prvej inštancie. To znamená, zaoberať sa všetkými námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe, zaoberať sa jeho procesným postavením ako účastníka administratívneho konania, a to bez ohľadu na to, že konanie, v ktorom sa domáhal byť účastníkom konania, bolo ukončené.

35. O nároku účastníkov konania na náhradu trov kasačného konania rozhodne kasačný súd podľa § 467 ods. 3 S.s.p.

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.